

Lausuntopyyntö Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen palvelustrategiasta ja palveluverkosta

Kunnanhallitus 19.08.2024 § 123
289/00.01.02.03/2024

Valmistelija

kunnanjohtaja Marjut Ahokas, marjut.ahokas@ilomantsi.fi

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen – Siun soten palvelustrategian ja palveluverkkosuunnitelman luonnokset ovat lausuttavana 23.8.2024 saakka. Lausuntokierros on kaikille avoin, eli sen aikana niin asukkailla, henkilökunnalla kuin Siun soten eri sidosryhmilläkin on mahdollisuus arvioida valmisteilla olevia suunnitelmia omasta näkökulmastaan.

Hyvinvointialueen palvelustrategialuonnosta ja sen tausta-aineistoa on päivitetty ja valmisteltu uudelleen virkatyönä sen jälkeen, kun Itä-Suomen hallinto-oikeus kumosi aluevaltuustoon kesällä 2023 hyväksymän palvelustrategian ja siihen sisältyvät palveluverkkosuunnitelman.

Keskeinen muutos aiempaan suunnitelmaan verrattuna on se, että jokaisessa Pohjois-Karjalan kunnassa olisi jatkossakin joko sote-asema tai sote-keskus. Palvelujen saatavuutta täydentäisivät suurimmissa kunnissa sosiaali- ja terveyspalvelujen palvelupisteet, jotka voisivat sijaita joko Siun soten tai yhteistyökumppanin tiloissa.

Luonnoksen mukaan sote-keskuksia olisi maakunnassa seitsemän: Ilomantsissa, Joensuussa, Kiteellä, Lieksassa, Liperissä, Nurmeksessa ja Outokummussa. Sote-keskukset vastaisivat alueensa sote-asemilla ja palvelupisteissä tuotettavista palveluista ja muodostaisivat näin entistä laajemman, toimintavarmemman ja vetovoimaisemman työyhteisön ammattilaisille. Sote-asemia olisi kuusi: Heinävedellä, Juuassa, Kontiolahdella, Polvijärvellä, Rääkkylässä ja Tohmajärvellä. Sote-palvelupisteet puolestaan toimisivat niin sanottujen pitäjien palvelujen tukikohtina Enossa, Kesälahdella, Kiihtelysvaarassa, Lehmassa, Pyhäselässä, Tuupovaarassa ja Valtimolla. Palveluverkkosuunnitelma on laadittu siten, että 95 %:lle pohjoiskarjalaisista lähin sosiaali- ja terveydenhuollon toimipaikka olisi korkeintaan 40 minuutin ajomatkan päässä.

Palvelustrategialuonnos sisältää edelleen myös liikkuvia palveluja, jotka voidaan tuoda asiakkaiden lähelle monipalveluautolla, jalkautuvina palveluina esimerkiksi kouluille tai päiväkoteihin tai pop-up-tyyliin, kuten rokotustapahtumat. Monikanavaiseen palveluverkkoon kuuluvat myös yhä laajenevat digitaaliset palvelut, jotka antavat asiakkaille mahdollisuuden paikasta – osin myös ajasta – riippumattomaan asiointiin sote-palveluissa. Kotiin vietävät palvelut, kuten muun muassa kotihoito ja kotisairaanhoido, kuuluvat myös palveluvalikoimaan ja jatkuvat kuten tähänkin saakka.

Palvelustrategia ohjaa hyvinvointialueen toimintaa pitkälle 2030-luvun lopulle saakka. Se pohjautuu tietoon maakunnan väestörakenteen ja alueen asukkaiden palvelutarpeiden muutoksista seuraavan 15 vuoden aikana. Palvelustrategian lähtökohtana on turvata perustason palvelut, ja varmistaa väestön tarpeisiin vastaavat, parhaat mahdolliset palvelut pohjoiskarjalaisille käytettävissä olevilla taloudellisilla ja henkilöstöresursseilla.

Asiakirjat viimeistellään lausuntokierroksen jälkeen, ja varsinainen esitys palvelustrategiasta ja palveluverkkosuunnitelmasta lähtee hyvinvointialueen päätöksentekoelementtien käsittelyyn syyskuussa.

Esittelijä kunnanjohtaja Ahokas Marjut

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää todeta lausuntonaan Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen palveluverkosta ja palvelustrategiasta seuraavaa:

Hyvinvointialueen palveluverkon periaatteiden toteuttamisen tavoitteissa kuvattu palvelurakenne turvaa palvelujen saavutettavuutta koko Pohjois-Karjalan maakunnan asukkaille, mutta edellyttää toteutuakseen panostamista riittävän ja osaavan henkilöstön saatavuuteen. Ilomantsin kunta kiinnittää huomiota siihen, ettei sote-palvelupisteiden palveluiden järjestäminen saa heikentää sote-asemien palveluita.

Palvelustrategia tunnistaa hyvin maakunnan haasteet, joista suurin on se, että väestön palvelutarve tulee aina ylittämään julkisten sote-palveluiden käytettävissä olevat voimavarat. Tässä tilanteessa rajallisten resurssien kohdentaminen ja ajantasainen, ennakoiva tiedottaminen palveluiden kohdentamisesta on ensiarvoisen tärkeää.

Ilomantsin kunta pitää hyvänä palvelustrategiassa kuvattua asiakas- ja palveluohjauksen mallia sekä digitalisaation ja etäpalvelujen hyödyntämistä palvelutuotannossa, mutta muistuttaa, että muitakin kuin digitaalisia ja etäpalveluja palveluja on tuotettava koko maakuntaan.

Hyvinvointialueen palvelutuotannossa hyödyntämä monituottajamalli lisää toteutuessaan palvelujen saatavuutta ja oikea-aikaisuutta. Kunta muistuttaa, että paitsi hyvinvointialueiden ja yhteistoiminta-alueiden keskinäinen yhteistyö monituottajamallissa, myös maakunnan yrittäjien mahdollisuudet kilpailutuksiin osallistumiseen on huomioitava.

Palvelustrategian tavoitteena olevat toimivat yhteistyörakenteet hyvinvointialueen, kuntien sekä muiden toimijoiden välillä edellyttävät johdonmukaista yhteistyötä, jossa huomio kiinnitetään selkeisiin työnjakoihin ja hyvään tiedottamiseen.

Päätös Hyväksyttiin.

Toimenpiteitä varten ja tiedoksi

1. Pohjois-Karjalan hyvinvointialue, kirjaamo@siunsote.fi